https://www.cancermission.no/aktuelle-saker/2026/24-millioner-euro-forskning-jordforurensning-kreftrisiko/

24 millioner euro til forskning på jordforurensning og kreftrisiko

Hvordan påvirker miljøgifter i jord risikoen for kreft? En ny fellesutlysning mellom EUs samfunnsoppdrag på kreft og jordhelse skal bidra til mer kunnskap og nye løsninger. Utlysningen åpner i februar 2027 og kan gi interessante muligheter for norske forskningsmiljøer på tvers av helse, miljø og landbruk.

PUBLISERT 13. OKT. 2026 | OPPDATERT 14. OKT. 2026

Forurensning i jord kan føre til at helseskadelige stoffer tas opp i planter og spres videre gjennom mat, vann og luft. Samtidig mangler vi fortsatt kunnskap om hvordan slike eksponeringsveier påvirker risikoen for kreft over tid.

Nå går to av EUs samfunnsoppdrag sammen om en ny forskningsutlysning: *Mission on Cancer* og *A Soil Deal for Europe*. Målet er både å forstå sammenhengene mellom kreftfremkallende stoffer i jord og menneskers helse, og å utvikle løsninger som kan redusere forurensningen og eksponeringen.

Utlysningen har en samlet ramme på **24 millioner euro**, med forventet støtte til to prosjekter på rundt 12 millioner euro hver.

Levende laboratorier skal koble forskning og praksis

Prosjektene skal etablere fire til fem såkalte Living Labs – levende laboratorier – i minst tre europeiske land. Her skal forskere, myndigheter, næringsliv, bønder og andre berørte aktører samarbeide om å undersøke forurensning og utvikle løsninger under reelle forhold.

Aktuelle problemstillinger omfatter blant annet PFAS og tungmetaller som arsen og kadmium, hvordan stoffene beveger seg mellom jord, vann, luft og næringskjeden, og hvilke konsekvenser eksponeringen kan ha for kreftforekomst og kreftdødelighet.

Utlysningen legger også vekt på biomonitorering, langsiktig helseovervåking og utvikling av metoder for å redusere eller fjerne kreftfremkallende stoffer fra jord.

Et aktuelt spørsmål i Europa

Sammenhengen mellom miljøeksponering og kreft får økende oppmerksomhet. I Frankrike demonstrerte bønder, kreftpasienter og miljøorganisasjoner sammen i oktober 2026 mot bruk og produksjon av plantevernmidler. Mobiliseringen illustrerer hvordan spørsmål om landbruk, miljø og kreftforebygging berører flere samfunnssektorer.

Den nye EU-utlysningen retter oppmerksomheten mot behovet for mer kunnskap om sammenhengene mellom forurenset jord og kreftrisiko – og hvordan ulike fagmiljøer kan bidra til forebygging.

Muligheter for norske miljøer

Utlysningen kan være relevant for norske aktører innen jord- og miljøforskning, kreftforskning, miljømedisin, arbeidshelse og epidemiologi.

Norge har blant annet sterke fagmiljøer innen jordhelse, miljøgifter, biomonitorering, helseregistre og befolkningsundersøkelser. Samarbeid på tvers av disse miljøene kan gi et godt utgangspunkt for deltakelse i europeiske konsortier.

Utlysningen gir også en anledning til å knytte tettere forbindelser mellom norske aktører som arbeider med de to EU-samfunnsoppdragene.

Fakta om utlysningen

- **Utlysning:** HORIZON-MISS-2027-06-SOIL-CANCER
- **Program:** Horisont Europa – fellesutlysning mellom Mission on Cancer og Mission Soil

- **Budsjett:** 24 millioner euro
- **Forventet støtte:** Rundt 12 millioner euro per prosjekt
- **Åpner:** 4. februar 2027
- **Søknadsfrist:** 21. september 2027

Les hele utlysningsteksten: Living labs to monitor and mitigate carcinogenic substances in and originating from soils

Les mer om de andre kreftrelevante utlysningene som åpner i februar 2027 her

---

`Meldinger ved utskriftstidspunkt 27. november 2026, kl. 15.57 CET`

> Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.